

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	13 พ.ค. 2556	43	15563	5

มรดกกล้วยา

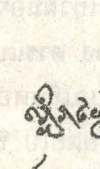
รุกชาติกับเคหสถาน (2)

ในพิภพของวัดป่าเหมือดยังได้กล่าวถึง ต้นไม้ชนิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบ้านเรือน
ทั้งไม้สำหรับทำด้ามเสียมชุดหลุมเสาสร้างเรือน พญาไม้ที่จะใช้ไปมัดผูกติดเสามงคลง
เสามงค ไม้สำหรับรองกันหลุมเสามงค ไม้ควมไว้ไว้ในบริเวณบ้านตามทิศต่างๆ ไม้ไม่
ควมไว้ ตลอดจนต้นไม้ที่ควรปลูกตามทิศต่างๆ

ไม้ด้ามเสียม

“...หื้อเอาไม้หนุณ ไม้ผาแป้ง ไม้ทันทมาแปลงด้ามเสียม ชุดชุมเสาเรือนใหม่ จัก
ได้ช้างม้าวควาย ส้มปัดดี ดั่งใจมักขู้อันแล เอาไม้จ้าวไม้ทองมาแปลงคั่นเสียมข้าวของเงินคำ
อยู่หมั่นคงมีที่มาอายุแล” แปลความว่า

ให้เอาไม้หนุณ ไม้ผาแป้ง ไม้พุทรา มาทำเป็นด้ามเสียมสำหรับชุดหลุมเสาเรือนที่
จะสร้างใหม่ จะอุดมด้วยช้างม้าวควายพร้อมสมบัตินานา และจะสมปรารถนา ดังใจนึกทุก
ประการ หรือถ้าเอาไม้จ้าว ไม้ทอง(อ่าน-ตอง คือต้นไม้ประเภทต้นจิก) ทำเป็นด้ามเสียมชุด
เสาเรือนที่จะสร้างใหม่ จะมีข้าวของสมบัติที่มั่นคง สมาชิกในครอบครัวมีอายุยืนนาน

พญาไม้

“...ยามจักปลูก (เรือน) นั้น ไม้อันใดเป็นพญาแก่ไม้ทั้งหลายในปีนั้นนั้น ในเดือน
อันนั้น มามัดติดเสามังคละด้นักแล” คือ หากจะปลูกเรือน ขณะจะลงเสามงค ให้เอากิ่ง
ไม้พร้อมใบของต้นไม้ที่เป็นพญาไม้ประจำปี และพญาไม้ประจำเดือนนั้นๆ ผูกติดกับเสามงค

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	13 พ.ค. 2556	43	15563	5

สำหรับต้นไม้ที่เป็น “พญาไม้” ประจำปี พืชมงคลวัดป่าเหมือดมิได้ระบุไว้ แต่ตามตำราทั่วไปมีวิธีคำนวณโดยเอาตัวเลขของปีจุดศักราชปีนั้นตั้ง คูณด้วย ๓ ทหารด้วย ๗ ได้เศษเท่าไร ให้ดูตามเศษ

เศษ	๐	ไม้ห้า (หว้า)
เศษ	๑	ไม้ไผ่
เศษ	๒	ไม้เตี้ยเกลี้ยง (มะเดื่ออุทุมพร)
เศษ	๓	ไม้ถม
เศษ	๔	ไม้พา (อ่าน - เปา = รั้ง)
เศษ	๕	ไม้พานแขวน (อ่าน - ปานแข)
เศษ	๖	ไม้จ้าว

ส่วนต้นไม้ที่เป็น “พญาไม้” ประจำเดือน พืชมงคลวัดป่าเหมือดระบุไว้

เดือน	๕ ๖ ๗	ไม้ชมพู (หว้า)
เดือน	๘ ๙ ๑๐	ไม้ซี่เหล็ก
เดือน	๑๑ ๑๒ ๑	ไม้ลมแล้ง (ราชพฤกษ์)
เดือน	๒ ๓ ๔	ไม้บัวลา

พญาไม้ ปี ๒๕๕๖ พืชมงคลวัดป่าเหมือดมิได้ระบุไว้ แต่ตามตำราทั่วไปมีวิธีคำนวณโดยเอาตัวเลขของปีจุดศักราชปีนั้นตั้ง คูณด้วย ๓ ทหารด้วย ๗ ได้เศษเท่าไร ให้ดูตามเศษ

(อ่านต่อวันจันทร์หน้า)

สำนักหอสมุด

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(ภาพประกอบโดย ศุภฤกษ์ กุลสุ)